Tizenkilenczedik évfolyam. 234. szám. Kolozsvárt, szombat, október 15. 1898.

Kolozsvári vizmü- és csatorna-vállalat.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK" előfizetési dija:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. | Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttéri czikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

A harcz küszöbén.

A Bánffy-kormány, a mikor az utolsó választások eredményében olyan kellemes módon látta megszaporodni az őt támogató párt számarányát, csak ugy félvállról nézett át az ellenzéki pártok megfogyatkozott csatasorain.

Bánffy Dezső teljes megelégedésére szinte megdöbbentőnek látta a kormánypártnak váratlan mértékben történt megnövekedését. Mintha csak azt mondta volna: ennyire nem számitottam.

Azóta minden kormányi akczió minden nagyobb ellenállás nélkül ment át a parlamenti küzdelem tüzvonalán, s a kegyelmes ur önelégülten tekintett az eredményre, mondván: ez az én müvem.

És annyiban igaza is van, hogy a kormánypárt számbeli növekedésével és elbizakodottságával szemben majdnem azonos tempóban fogyatkozott meg az ellenzéki pártok harczvágya.

Azóta jelentékenyebb ütközet nem fordult elő a parlament küzdőterén.

Bánffy báró már kezdte beleélni magát abba a hitbe, hogy az ellenzék megcsappant harczképessége mellett most már minden törvényhozási képtelenséget minden akadály nelkül keresztül hajszolhat ennek a félelmes többségnek a támogatásával.

És eddig tényleg ezt a passzióját ő kegyelmessége valójában minden nagyobb akadály nélkül üzhette.

Nem csodáljuk tehát, ha jobban elbizakodott, mint valamennyi elődje, a ki ilyen akczióiban a legkritikusabb situacziók között sem ment oly messzire, határokig, mint éppen ő, a ki a maga szükös államférfiui tehetségének nyilvánvalóan erős hiányait azzal az erőszakkal igyekezett takargatni, a melyet még Szolnok-Doboka, utóbb meg Beszterczе-Naszódvármegyékben fejlesztett ki.

Mióta az ujabb alkotmányos életet éljük — magyar vezető kormányférfiu annyi visszaélést nem követett el a parlamentárismus törvényeivel szemben, mint Bánffy Dezső s több szerencse még nem szegődött társul senkinek az akczióiul, mint az övének, a ki valamennyi elődje között talán a legkevésbbé szolgált reá erre a szerencsére.

Ez aztán természetesen elkapatta ő kegyelmességét, no meg a táborát is már-már kezdették azt hinni, hogy elöttük immár nincs semmi akadály, a melynek legyőzésére valami különösebb energiát kell vala kifejteniök.

Most éljük a legkritikusabb időt 1867 óta.

Meg kell ujitanunk a gazdasági szerződést Ausztriával.

Ez a mi kedves szerződő társunk 1867 óta soha sem támasztott velünk szemben olyan képtelen követeléseket, mint a melyekkel most előhozakodik.

És szerencsétlenségére nemzetünknek soha gyöngébb a magyar kormány és vakbuzgóbb a többség nem volt, mint a milyen most a Bánffy-kormány és az a többség, melyet a parlamenti küzdőtéren nem is annyira az osztrák, mint a magyar parlamenti ellenzék ellen felállitott.

Minden ugy indul, hogy ezzel az elaltatott lelkiismeretében öntudatlan tömeggé átváltoztatott parlamenti többséggel ugy belehajtja Magyarországot az osztrák járomba, hogy ugyancsak ember legyen a talpán, a ki egyhamar kiragadhatja Magyarországot az osztrákok karmai közül.

Ilyen körülmények között a számbelileg nagyon megfogyatkozott, de értelmi és erkölcsi erejében még mindig imponáló ellenzéki pártokra vár az a nagy és hazafias feladat, hogy minden vonalon vegye fel a küzdelmet a kormány és a pártjával szemben.

A pénzügyminiszter a Ház tegnapi ülésén beterjesztette a következő év négy első hónapjára szóló indemniti-javaslatot.

Ez minden körülmények között amolyan bizalmi kérdés. Arról van szó, hogy a nemzet képviselete kivételes meghatalmazást adjon a kormánynak az államszükségletek ideiglenes ellátására.

Kétségtelen dolog, hogy a többség ezt a felhatalmazást minden lelkiismeretfurdalás nélkül megadja a kormánynak.

Az ellenzéki pártokra vár tehát az a feladat, hogy ennek az akcziónak a sikerét meghiusitsák.

Mint egy embernek kell most — sokkal több okkal, mint valaha — ellenszegülni minden olyan kisérletnek, melynek czélja a kormány pozicziójának megerősitése.

A végletekig menő harczot kell megvivnunk ezzel a kormánynyal szemben, a mely csak arra bizonyitotta magát alkalmasnak, hogy a nemzet minden eddig szabadon és a mi javunkra használt erőforrásait átjátsza az osztrákok kezére és olyan gazdasági egyezményt létesitsen, a mely a nemzet anyagi tönkretételével egyértelmü.

És mi meg vagyunk arról győződve, hogy az ellenzéki pártok teljes tudatában vannak annak a nagy kötelességnek, a melyet reájuk a nemzet bizalma háritott.

Az indemniti-javaslat felett a jövő héten meginduló vita folyamán kell ezt a küzdelmet felvenni.

A nemzet jogai és anyagi boldogulása forognak koczkán.

Küzdjünk meg érettük minden fegyverrel.

Politikai hir.

Harcz. A jövő héten indul meg a harcz a képviselőházban a kormány és ellenzék között. A kormány azt hiszi, hogy ezuttal is győzelmesen fog kikerülni a parlamenti harczból s Bécsnek ujra olyan szolgálatokat fog tehetni, a melyek hosszabb időre biztositani fogják a hatalmon való maradását. Az ellenzéktől függ, hogy ez meg ne valósuljon s azért, ha valaha, most a nemzet joggal elvárja tőle, hogy ezt parlamentáris fegyverrel megakadályozza.

A franczia katonapárt összeesküvése.

Páris, okt. 14.

Az Aurore, Siécle, Rappel és Matin azt az éjjel elterjedt hirt közlik, hogy a katonapárt szombatra a **kormány elleni összeesküvés kitörését tervezte**, de a kormány erről idejekorán értesült. A Rappel hozzáteszi, hogy egy tábornok oly táviratokat kapott és adott fel, a melyek kétségtelenné teszik, hogy az **összeesküvés szombaton tört volna ki**, mely napon a hadügyminiszter szolgálati ügyben Párisból elutazott volna.

Páris, okt. 14.

A republikánus lapok a következő azonos jegyzéket közlik:

„Avis aux conspirateur. Nehány hét óta nyugtalanitó hirek szállingóznak. Egy bünös párt, ama szükség elé állitva, hogy a bagno és felkelés között válasszon, polgári háborut szervezett, melynek kitörését szombatra tüzte ki.

Előkészületei azonban le vannak leplezve és az egyes részletekről pontosan tudomást szereztek. A kormányt figyelmeztették a veszedelemre és a szükséges ellenintézkedések mind megtörténtek már. Tudják meg ezt az összeesküvők".

Tegnap Brisson elnöklete alatt minisztertanács volt, melyen valamenynyi miniszter vett részt, Chanoine hadügyminiszter kivételével. — Némelyek szerint a hadügyminiszter nem akart a Picquart-ügy feletti vitában részt venni. Számosan azonban egészen másra magyarázzák a távollétét. A Soir tegnapi jelentésében, mely szerint Brisson minisztertársainak bemutatta azokat a **bizonyitékokat**, melyek az állam ellen irányuló **katonai összeesküvést kétségtelenné teszik.**

Páris, okt. 14.

Kétségtelen, hogy **Boisdeffre tábornok, volt vezérkari főnök, Pére du Lac jezsuita generálissal összeesküdött.** A tábornok teljesen hozzá van kötve a jezsuita-rendhez és felesége is a Notre dame de l'azonét nevü katonai klerikális egylet tagja. Be van bizonyitva, hogy Boisdeffre a jezsuita generálissal egyenes összeköttetésben állott és hogy egyéb magasrangu katonatisztek is a köztársaság elleni összeesküvésben vettek részt. Mindezt Brisson ébersége deritette ki. Brisson az egész ügyet a kamara elé fogja terjeszteni, hogy megmutassa, hogy bizonyos katonai körök a hamisitások megszüntetése czéljából a köztársaságot akarták szétrobbantani. Az országnak tudomása sem volt arról a nagy veszedelemről, a melyben forgott és Brisson erélyével a köztársaságot és hazát nagy megrázkódtatástól mentette meg.

Néhány nappal azelőtt több lap részleteket közölt Bertalus vizsgálóbiró aktáiról, a melyek sulyos vádakat tartalmaznak Boisdeffre ellen, a ki intim összeköttetésben volt Esterházyval, holott nyilvánosan mindig tagadta, hogy Esterházyt ösmerné. Ezeket a közléseket a vezérkari sajtó maga sem czáfolhatta meg.

A kormány meggyőződött, hogy Boisdeffre nem riad vissza attól, hogy a katonai hatalmat egészen magához ragadja és a helyzet urává legyen. Nagy gyanut keltett **a csapatoknak Párisban való koncentrálása**, a mely az utóbbi napokban történt. A kormánynak bizonyitéka van, hogy Boisdeffre e terve megvalósulásához már közel volt. Renouard tábornok a vezérkar jelenlegi főnöke szintén részese az összeesküvésnek

Mind ezt a rendőrség közölte Brissonnal, a kit arról is értesitett, hogy Boisdeffre a jezsuita generálissal Warsaillesben titkos összejöveteleket tartott, melyeken Zurlinden tábornok is jelen volt és melyekből mindenkor számos táviratot és levelet küldtek széjjel.

Tudomására jutott a kormánynak továbbá az is, hogy az utóbbi napokban számos katonatisztet, kinek republikánus gondolkozását ösmerték, Párisból a vidékre helyezték át. Az öszszeesküvés kitörését oly módon tervezték, hogy akkor, midőn Chanoine hadügyminiszter egy szobor leleplezésére a vidékre megy és Renouard helyettesiti, számos munkás, kit e czélra béreltek, az utczán zavargásokat kezd, ugy, hogy katonaságnak kell kivonulnia. A katonaság látszólag összevész a munkásokkal, megszállja a város utczáit és tereit, ugy, hogy Páris mintegy ostromállapotba kerül és a katonai kormányzó intézkedik csak és igy a katonaság, melyet az utóbbi napokban huszonötezer fővel szaporitottak, a helyzetet teljesen uralja. Kijelöltek 50 egyént, a kinek nagy befolyása van a polgárságra és a kit mind letartóztattak volna. Ezeknek névlajstromát meg is találták és Brissonak adták át.

A mostoha gyermek.

Alsó-Fehérmegyének keleti részén van a Maros-Ujvári választó kerület, melyhez tartozik a „Száraz-vámvölgye", melyet már tizedektől fogva Alsó-Fehérmegye mostoha gyermekének lehet nevezni.

Nevezett kerületnek és völgynek évtizedektől fogva vannak megoldatlan kérdései. Olyan közérdekü dolgok ezek, melyek olykor-olykor felelevenittetnek, különösen mindanynyiszor, valahányszor országgyülési képviselő választások vannak szőnyegen. Ugyanis:

1. Mikor törvényhozásunk a Kisküküllő menti vasutépitést engedélyezte, ugy engedélyezte, hogy az nyerheti kiindulását a Budapest—Predeáli vonalon akár Kocsárdról, akár Balázsfalváról. A vasut felépült, de nem Kocsárdról nyerte kiindulását. Igy elejtetett azon kérdés, hogy a kocsárdi kiindulási ponttal a „Szárazvámvölgye" nyerjen vasutat, melyben 20—24 község mintegy 40.000 hold területen gabona, bor és állattenyésztési érdeke, ezeknek szállitása lett volna képviselve.

A kocsárdi kiindulással nem csak a „Szárazvámvölgye" nyert volna, hanem legtöbb nyeresége a Kisküküllőmenti vasut vonalon levő községeknek lett volna, melyeknek minden áruik és személy szállitásuk Tövist kikerülve Kocsárdon keresztül mintegy 50 kilométer utrövidséggel lettek volna Kolozsvár felé mint Erdély fővárosa szivére, és legfőbb kereskedelmi goczpontra irányitva.

A kocsárdi kiindulással is lehetett Bethlen Szt.-Miklost mint a törvényhozás

---

Az „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1898. október 15.

Szinházi élet.

A minap két ur találkozik az utczán. Egyik megszólitja a másikat.

— Olvastad, hogy mit irnak a lapok „Őrült vagy szent?"-ről.

— Neki fogtam. Elakartam olvasni egyik lapot, de mikor már három lapot át keresztül olvastam, forogni kezdett velem a világ és magam sem tudtam: Őrült vagyok-e, vagy szent? Most pedig sietek a friss levegőre . . .

— Szakasztott igy vagyok magam is . ."

*

És szakasztott igy vagyunk minden szinházi hirrel, a mit kommünikék és félhivatalos pletykák alakjában tálalnak fel a közönség boldogitására.

Mert ugyan ki nem érezte a mult hónapban agyán paralitikus tüneteket, ama naponként felmerülő és világrengető probléma fejtegetéseinél, hogy Hetyei Aranka megy, vagy marad? És ez igy foly nap-nap után. Ki fogyunk soha. Tegnap Hetyei Aranka ma Hegyi Aranka. És ki tudja hány Aranka lesz még, a ki Hamlet „Menni vagy nem menni?" problémájával fogja kétségbeejteni a világot.

Mert sok elégedetlenje van még a szinházvilágnak. Ujházi például meg van győződve, hogy ő a legszerencsétlenebb csillagzat alatt született s ezért ismerik félre. Ez alatt pedig keservvel szavalja Bánk-Bán-ból:

Huszonnyolcz éves hü szolgálatért:
10,000 forintot nyujtasz magyar hazám! . . .

És csodálkozik, hogy e szavak hallatára senki sem indul meg . . . Rémesen suhogtatja szárnyait majd itt, majd ott, mint a bolygó hollandi — azaz bolygó nemzeti . . . Hódmezővásárhely, Sziget, Mátészalka terein könnyekkel áztatott kaláber-pártik jelölik a nagy bujdosó nyomait . . . Közben pedig „Kékszakállu" hirek jelennek meg a lapokban . . . Ujházi mint koloratur-énekesnő . . . trikóban . . . vádli-parádé . . . . . . Kell-e még több? . . . Legérdekesebb, hogy Szacsvai derék Schwartze ezredesét „levágták", a mért el merte Ujházi helyett játszani . . . Pedig szavahihető emberek esküsznek rá, hogy jobb volt.

*

De hagyjuk a drámai bikaviadalok hazáját . . . Krokodilkönnyek ne toluljatok szemeinkre . . . Lássuk, mit hozott a szinház első két hete . . . Egy csomó telt ház. Ez azt jelenti, hogy Kolozsvár tudja méltányolni Bölöny intendáns áldozatkészségét. Nem hiába mondtuk pár hónappal előbb: „A kolozsvári közönség meg szokta becsülni a müvészet Meczenássait."

De szóljunk az erkölcsi eredményről is. E lap hasábjain a nyár folyamán épen négy czikk jelent meg a vonal alatt, tudniillik a tárczában. Ebben részletesen elmondtuk véleményünket az énekesnőkről. Azt mondtuk, hogy nincs ilyen jó énekes társulat több a vidéken. A közönség is ugy találja. A mit jósoltunk, mind beteljesült. Székely Irén gyönyörü hangja, éneke és drámai játéka mindenkit elragadott. Perényi Margit már is kedvencze a közönségnek. Margó Zelma sikk-es voltát senki sem vonhatja kétségbe.

És milyen operette előadásokat láttunk! „Varázsgyürü", „Nebántsvirág", „Hoffman meséi", „Kék asszony", „Czigánybáró": megannyi siker. Majd látnak annál is szebb dolgokat. A „Bajazzók" előadása minden zenész embert meg fog lepni. Itt fog csak igazában bebizonyulni, hogy mennyire nagy áldás egy szinházra nézve a szinházi zenekar és hogy milyen geniális dirigens Stephanides Károly.

Drámai előadásunk kevés volt. A mi volt: abban Fáy Szeréna tündökölt. Ö igazi nagyszabásu müvésznő, s hogy itt van, azt Bölöny intendáns áldozatkészségének köszönjük. A világváros egykori ünnepelt müvésznője — Kolozsvárt. De nem lesz oka megbánni. A közönség megfogja becsülni. Láthatta „Odette" előadása alkalmával, melyben igazán melegen fogadták, lelkesen ünnepelték. De nem lesz oka megbánni Bölöny intendánsnak sem az áldozatot: mert Fáy Szerena publikumot fog vonzani a drámai előadásokra.

Az uj férfi tagok közül kevés mutatkozott még be. Jóformán csak Nyárai és Iványi jászott nagyobb szerepet. Nyárainak kiváló talentuma van; tőle még sokat várunk. Iványi rokonszenves szinész; bemutatkozása is szerencsés volt. A többiekről majd később.

*

És a müsor? Erről is akarunk pár szót ejteni. Megenged Follinusz igazgató, ha mi azt állitjuk, hogy jól ismerjük a kolozsvári publikumot. És mint a publikum ismerői egy pár jó tanácsot adhatnánk neki. Más igazgatónak is adtunk tanácsot s ha megfogadta, csak előnyére vált a szinháznak.

Első az, hogy minden hétre szigoru következetességgel tüzzön ki egy klasszikus darabot, egy modern társadalmi szinmüvet és egy népszinmüvet. A többiekre nézve nem avatkozunk bele. De fő, hogy soha két operett-opera, vagy két dráma egymás mellé ne kerüljön. Az örökös operett eluntatja a közönséget, még ha legjobb kvalitásu előadásban is látja. Ettől óvakodni kell.

Örülünk, hogy az eredeti magyar darabokra nagy gondot fordit. Hanem inkább a javát. Az avult darabokat, könyvdrámákat és a „Dózsa György"-öket elengedjük. Beszélik, hogy az „Ember tragediájá"-t nem is szándékoznak elővenni az idén. Hogyan? Ez az egyedüli darabunk, a mely a világirodalomban helyet foglal és épen azt nem veszik elé. Mit fog játszani akkor Fáy Szeréna, a kit legjobb Évája volt a budapesti Nemzetinek? Az „Ember tragédiájá"-nak állandóan müsoron kellene lennie. Ha november végén elővennék, leghelyesebb volna: mert november, deczember, január a dráma igazi szezonja. 9—10 telt házat lehetne csinálni vele, jó előadásban. S ez legalább müvészi siker is volna.

És ne higyje senki, hogy pedánsak vagyunk, ha a fennebbi sorokat figyelmébe ajánljuk az igazgatóságnak. Nem. Minket mindig a jóakarat vezet. Szeretnők, ha Bölöny intendáns nagy áldozatkészségének gyümölcsei igazi müvészi sikerek volnának.

*

Érdekes müvészi eseménye lesz közelebbről szinházunknak. A müvészi eseményt egy klassikus darab előadása szolgáltatja. A „Velenczei kalmár" fog szinre kerülni. Ez lesz az első Shakspere este az idei szezonban. Hogy miért tartjuk érdekesnek: annak is oka van. Kovács Gyula fogja játszani Shylok-ot. Ő pedig tudvalevőleg nem szokta játszani ezt a szerepet. Legalább Kolozsvárt a mai nemzedék nem emlékszik rá, hogy valaha Shylok-ot tőle látta volna.

Pedig ő is játszta egyszer ezt a szerepet, de nagyon régen. 1877-ben volt ez, mikor Paulay Edével ketten scenirozták a darabot és szinre hozták a kolozsvári szinházban. Azóta nem sok kedvet érzett eljátszására. Még egy izben elővették Nagyváradon és ezzel abba maradt a dolog.

De azért a kolozsvári közönség jól ismeri a „Velenczei kalmár"-t. Vendégszereplő müvészek nagy előszeretettel játszták több izben a darab főszerepét. Iványfy Jenő, mikor Angolországból hazajött, kétszer is eljátszotta Shylok-ot, egyik nagy angol szinészt választva mintául, kit ebben a szerepben látott. Neki különben tisztességes sikere is volt benne. Egy izben Földesi Sándor is jutalomjátékául választotta. Sőt a kolozsvári szintársulat egyik ifju tagja, Hornyánszky Lajos, ki nemrég öngyilkosság által vetett véget életének, kedvet kapott a szerep eljátszására, a mi meg is történt Nagyváradon.

De ezek csak jóakaratu kisérletek voltak. Mind csak olyan talmi Shylok-ok. Igazi jó Shylok-ja nincsen egy is a magyar szinészetnek. Mert ugyan ki tarthatja egyébnek

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

által megjelölt községet érinteni, bár 14 kilométer vasut épitési többlettel s az által a „Szárazvámvölgy“ kiterjedt területét, érdekét felölelni, holott a jelenben Küküllőszög és Bethlen Szt.-Miklós között 11 kilométer hosszuságát semmi érdeket nem képvisel, mert a közbe eső községek részint az előbbihez részint az utóbbihoz oly közel esnek, hogy közbeeső raktározó állomásra nem is volt szükség.

Nagy nyomoruság és tetemes elvitázhatlan veszteség a gabona és bortermelő vidék lakóságának a Kocsárdra való tengelyen szállitással métermázsánként a községek távolságához képest 30—80 krajczárig való költséggel terhelni terményeik számláját.

Annak idején kértük a megyei törvényhatóságot s kerületünk országgyülési képviselőjét, érdekünket feltárva, hogy hassanak oda, hogy ügyünk a törvényhozás előtt felderittessék és az által keresztülvitessék. De a következmények kimutatták, hogy érdekünk érvényesitésére semmi sem tétetett, daczára annak, hogy megyénknek más része a törvényhatóságtól elég kedvezményben s áldozatban részesült.

2. A kocsárdi vasuti kiindulástól elesve, később előtérbe jutott a „Szárazvám völgyi“ és Marosmenti birtokosságnak és a maros-ujvári kereskedők és iparosok azon kivánsága, hogy: miután Marosujvár Kocsárddal összekötve van a kincstári só szállitásért létesitett vasuttal, bár azt nyerhetnék meg, hogy Marosujvár területén kapjanak raktározó állomást, hol áruikat, ha kevesebbek is egy kocsirakománynál, feladhassák és levehessék. Mert csak Marosujvártól, hol heti és országos vásárok szoktak tartatni Kocsárdig a jelenben is belékerül 18—20 krajczárba mmázsánkent a tengelyen való szállitás, a mi ugy a vidéki birtokosok áruit, mint a kereskedők áruit terheli ujból a fogyasztó közönség rovására.

A legutóbbi országgyülési képviselő választás alkalmával is meglett igérve e kerület képviselőjétől s támogatóitól a Maros Ujvárt leendő raktározó állomás felállitása. De a mint elhangzott a kortes zene s elmultak az instellációs dicső napok, feledésbe ment ezen ügy keresztülvitele is. Talán igéretekben ujra felmerül a képviselő választás zajosabb napjaiban, hogy ujra feledésbe menjen.

Van a Szározvám völgyének egy álladó réme, a völgyön keresztül folyó „Szározvám völgyi patak“ a mely csaknem minden évben elönti a mellette elterülő rétes kaszállókat tönkretéve iszapolásával 2—3 ezer hold rét területen a széna termést.

Nehány évvel ezelőtt mozgalom indult a birtokosság körében, hogy a kulturménökség közbejöttével lecsapoltassák s az áradásuktól megvédessék. A mozgalom annyi sikerrel járt, hogy egy birtokossági gyülésben elhatároztatott, hogy az előmunkálatok keresztülvitelére a culturmérnökség által kért 150 forint birtok aránylag szedessék össze az érdekeltektől. A birtokosság bizalmával akkori Főszolgabirót tisztelte meg, ki magára vállalta a rovatal elkészitését és befolyó pénzek átvételét.

De a helyett, hogy törvényhatóságunk e kulturális jóravaló intézmény keresztülvitelében támogatott volna, már csirájában elfojtotta a törekvést egy paragraphus előhozalával, mely megtiltja a főszolgabirónak az e tárgybani hivatalos eljárást. Mintha a birtokosság hivatalos ténykedéssel bizta volna meg a főszolgabirót. Nem. Hanem mivel a faszolgabiró gyüjthette volna legkönnyebben be az érdekelt négy körjegyzőtől a szükséges kimutatásokat.

Ilyen akadálylal szemben találkozva és megkeseritve, a birtokosság felhagyott a további mozgalommal; s a mikor csak nagyobb esőzések vannak, csaknem minden évben, továbbra is zabolátlanul uralkodik rétjeinken az ár, leiszapulva rétjeink termését, megbénitva, tönkretéve marha állományunkhoz táplált reményeinket.

De nemcsak rétjeink szenvednek, hanem évtizedek alatt az iszapulások annyira felmagositották a rét talaját, hogy már évektől fogva a rétek mellett elhuzodó törvény hatósági ut árkainak vette irányát a viz, tönkretevéssel fenyegetve a nagy költséggel épitett uttestet és épitményeket, melyen akárhányszor keresztül-kasul barangol.

Tán könyörületességre inditaná a törvényhatósági urakat a látványos állapot vizáradások alkalmával, ha látnák, hogy viszi a viz a rendeket, a boglyákat a viz, hogy lehet utazni tengelyig érő vizben, s mint megy tönkre a vidék fáradtságos munkája s nem görditenének akadályokat a jó intézmény keresztülvitelében.

Ne sirj, ne panaszolj mostoha gyermek, még jöhetnek jobb idők verőfényes napok.

Nemsokára képviselőválasztás lesz a kerületben, választhatsz képviselőt Maros-Ujvár bányaváros hivatalos választóitól támogatva s a járási s községi apparatusok segitségével, ki ha vasutat igér a „Szárazvámvölgyinek“ — még ez is kitelhetne — vagy Marosujvárra raktározó állomást s a Szárazvámvölgy lecsapolását magára vállalja, a megyei törvényhatóság segélyével meg is teszi s évtizedeken át hangoztatott sérelmeidet talán orvosolni fogja.

Egy szárazvámvölgyi.

A kolozsvármegyei tanitótestület évi közgyülése.

— Saját tudósitásunk. —

Második nap.

Megyénk tanitótestületének másodnapi gyülését a nyilvános tanitások vezették be. A nagy-utczai magán ovódában foglalkozást mutatott be Ursitz Anna ovónő. A ref. főgymn. elemi iskolájának IV-ik osztályában Antal Gyula tanitott. — Mindkét tanitáson nagy számban voltak jelen a tanitók és tanitónők, kik a tanitásokat teljesen sikerülteknek nyilvánitották.

A tulajdonképeni gyülés a tanitóképezde dalköre által szépen előadott „Szózat“-tal vette kezdetét. Az előző gyülés jegyzőkönyvét Adi József olvasta fel, mely hitelesitést nyert.

Ezután a tisztikar leköszönése következett. A gyülés korelnöknek Kozma Ferencz kir. tan. tanfelügyeletét kérte fel. A lelépő buzgó tisztikarnak, de különösen a derék fel radhatatlan elnöknek, Sólyom Jánosnak, a közgyülés Fazakas József tanár inditványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A szavazat szedő bizottság nevében Binder János tagtárs olvassa fel a szavazások eredményét, melyet tárgyhalmaz miatt hétfőn közlünk.

Az elnöki széket elfoglaló Sólyom János elnöknek Pallós Albert igazgató mond és inditványoz hálás köszönetet azon valóban fáradhatatlan, buzgó, lelkiismeretes müködésért, melylyel immár a harmadik éve vezeti bölcsen tanitótestületünk ügyeit.

A közgyülés ismételten megéljenezte az általánosan becsült és mindnyájunk által szeretett elnökét, Sólyom Jánost s önzetlen munkásságáért jegyzőkönyvileg is köszönetet szavazott.

A közgyülés ezután megválasztotta az országos tanitói bizottságba képviselőit. Képviselőkké ezek lettek megválasztva: Sólyom János, Elek Gyula, Pallós Albert, Koleszár Lajos és Bocz István testületi tagok. Elek Gyula alelnöknek a segélyegyesületről tartott ismertetése után felolvasást Schvarczel Ádél r. kath. v. tanitónő tartott, mely felolvasás tartalmasságában, szépségében méltóan sorakozott a tegnap tartott felolvasásokhoz. Élénk éljenzéssel adózott a közgyülés az érdemes felolvasónak.

A két napi közgyülés ezzel véget ért. E közgyülés tartalmasságában, szép lefolyásában méltó volt e neves tanitótestület szép multjához, mely immár 27 éves.

Isten áldása legyen a tanitótestület szép müködésén.

E. Gy.

A hétről.

És egy hét ismét eltele . . .
Fujdogál már az ősz szele.
Bunda és kabát lekerül
A zálogházi szegekrül . . .
S megélénkül a fapiacz,
Mi a szegénynek nem vigasz.

És egy hét ismét letele,
Dühöng a bécsi Nemere —
S nem tudni még, hogy hányadán
Áll is hát az a számarány?
Vagy meddig emelkedik az? —
Szegény magyarnak nem vigasz.

És egy hét ismét letele —
Vénebbek levénk csak vele,
Különben pedig maradott
Az egy hét előtti állapot;
S hogy semmi uj nem esik: az —
Ujságiróknak nem vigasz.

E vigasztalan helyzeten —
Krónikás kell, hogy segitsen?
„Mert, hogyha ujság nem akad:
Ugy csinálni kell azokat.“
Pályánk ez elven alapul, —
Szolgáljon hát ez vigaszul.

S igy ujság bár most nem akadt,
Jövő hétre lesz fordulat:
Dreyfus ügyben leleplezés —
Bevégzett főtér rendezés —
Sensatio Thun s Bánffyrul . .
De csak ha, kedvem felvidul.

* * *

A Szerkesztő Ur — már érti azt:
Előleggel teremt vigaszt.

Merkur.

Uj adók.

Most, hogy Kolozsvár város bölcs tanácsa annyira benne van az uj adók kreálásában, lapunk egyik barátja egy csomó uj adó javaslatot küldött szerkesztőségünkbe, a melyekből közöljük a következőket:

1. Haj-adó.

A szerint fizetendő, hogy kinek mekkora a haja. Tehát hosszu haju emberek: irók, muzsikusok, festők sokat fizetnek. A kopaszok ellenben teljesen adómentesek, mint Ozorai Adolf, Bánffy Dezső stb.

2. Primadonna-adó.

Minden szini évadban kiszokott ütni a primadonna-láz. Egyik hirlapiró kollegánk még a nyáron megjósolta, hogy a téli szezonban bizonyára Perényi-láz fog kitörni. Adót rá, mentől többet, mert igy a láz nem terjedhet.

3. Tryczikli-adó.

Fizeti minden byciklista, a ki nem tryciklista.

4. Tér-adó.

Mindenki tért foglal el. Ki többet, ki kevesebbet és év szerint fizeti az adóját. Adómentesek: Nagy Mór, Boros György, Szvacsina Géza stb. Virilisták: Benigni Samu, Babos Sándor. Virilista kandidátusok: Hirschfeld Lajos, Akeszmann Albert stb.

5. Rokonszenvi-adó.

Ez azokra lesz kirova, a kik legrokonszenvesebb alakjai a kolozsvári társadalomnak. Minél rokonszenvesebb valaki, annál több adót kell fizetnie. Adómentesek: Sigmond Dezső, Groisz Gusztáv stb.

6. Vizvezetéki-adó.

Ebben az uj adóban csak azon a boldog halandók részesülnek, kik nem kénytelenek vizvezetéki vizet inni.

7. Korzó-adó.

Igaz, hogy csak a jövő században lesz megvalósitható, mert akkorra talán be lesz fejezve a főtér rendezése.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 15.

— **Időjárás** Az orsz. meteorologiai intézet jelentése okt. 14-én: A tegnapi nap folyamán országszerte esett az eső. A csapadék mennyiség azonban legfölebb 15 mm.-re miut egyes helyeken, de többnyire 10 mm.-en alul maradt. Ez idő egyébként borult és hüvös. Késmárkon havas eső volt, Drenkován pedig zivatar volt.

— **Gróf Majláth Gusztáv** erdélyi róm. kath. megyei püspök tegnap délután a brassói személyvonattal Nagy-Enyedről Kolozsvárra érkezett. Még az esti órákban látogatást tett a szemináriumban. Ma délelőtt a r. kath. főgymnáziumban tett látogatást, a a hol több osztályban az előadásokat hallgatta végig.

— **Személyi hirek.** Ditrói Mór a Vigszinház igazgatója és dr. Szécsi Ferencz a Vigszinház dramaturgja a reggeli gyorsvonattal Kolozsvárra érkeztek. — Hilibi Heller Rezső ügyvéd kir. tanácsos, az ügyvédi kamara elnöke somkereki birtokáról, a hol a nyarat töltötte, haza érkezett s átvette a kamara ügyvédi vezetését.

— **Megdöbbentő öngyilkosság.** Ma a kora reggeli órákban gyorsan terjedt el Kolozsvárt annak hire, hogy a kolozsvári társas körökben előnyösen ismert ifj. Tamásy Péter, fiatal földbirtokos az éjjel a Kolozsvárral szomszédos csonthegyi birtokán és lakásán agyonlőtte magát és meghalt. A hir mindenkit megdöbbentett, mert Tamásy Pétert mindenki egy tevékeny, buzgó és sok életkedvvel biró embernek ismerte, a ki egész tevékenységét gazdaságának szentelte. Hogy mi inditotta ez életerős és teljesen rendezett viszonyok közt élő ifju embert e végzetes elhatározásra, erre nézve nem sikerült adatokat szereznünk. Kolozsvár minden körében élénken fájlalják a jobb sorsra érdemes derék ifju ember erőszakos halálát s őszinte részvéttel viseltetnek kora elhunyta felett. Tamásy Péter fiatal özvegyet hagyott hátra, kivel alig három éve lépett házasságra. Mint értesülünk, holttestét Kolozsvárra szállitják, s az itteni köztemetőben helyezik örök nyugalomra. Nagy kiterjedésü rokonságon kivül egy kis leánya is gyászolja.

— **Ima a honvéd emléknél.** Holnap d. e. 11 órakor a kolozsvári székely vértanu emléknél Turcsányi Gyula ev. luth. lelkész tart imát, mely alkalommal az emléket megkoszoruzzák. Az emléknél a lefolyt években a kath. ev. ref. és unitárius egyházak lelkészei már müködtek, a kegyelet bizottság felkérte most azt a vallás felekezet lelkészét melyhez Kossuth Lajos is tartozott. Turcsányi Gyula ev. luth. lelkésznek édes atyja és nagybátyja is fegyverrel küzdött a haza szabadságáért s azután huzamos ideig hosszu fogságot szenvedett s igy az ünnepélyt rendező kegyelet bizottság az Ur hivatott és illetékes szolgáját kérte fel arra, hogy a nemzet vértanui felett az évfordulón imát mondjon. Nagyobb testületi kirándulást a muzeum nem rendez a d. előtti imához és az emlék megkoszoruzásához, mert azt óhajtja, hogy a közönség nagyobb száma a d. u. ünnepélyt keresse fel. Azonban mint értesülünk, ide is vonulnak ki testületek és egyesek, hogy a kegyelet adóját lerójják. A közuti vasut d. e. 11 órától folyton fog a vámig közlekedni, hogy az utasokat szállithassa. Délután ½3 órakor a felvonulás a vasuti zenekar mellett a Wesselényi Miklós utczán, főtéren, Belközép utczán, Trencsintéren és a Postakert utczán történik a tornavivodába. A menethez csatlakoznak a testületek és egyesek is.

— **Vasárnapi ünnepély fénypontja.** A tornavivoda helyiségében vasárnap d. u; 3 órakor tartandó ünnepély sorrendjének lesz egy szokatlanul kimagasló pontja. Az ünnepélyen, mint diszelnök, megnyitó és alkalmi beszédet fog tartani K. Horváth Ignácz 48—49 huszár alezredes, az erdélyi honvéd lovasság főparancsnoka, Horváth Ignácz, mint a székely határőrezred tisztje, ezrede élén jelenvolt a székelyek agyagfalvi nemzetgyülésén. A gyülés részleteiről, mint szemtanu fog beszélni a hallgatóságnak.

Tegnap a muzeum kegyelet bizottsága részéről Koltói gr. Teleki László, Deáky Albert elnök és a muzeum őrből álló küldöttség kereste fel az öreg székely ezredest és megkérte az agyagfalvi 50 éves évforduló alkalmából tartandó ünnepély diszelnöki tisztének elvállalására, valamint arra, hogy e napon tartandó ünnepélyen az 50 év előtt lefolyt gyülésre s azt követő mozzanatokra alkalmi beszédben visszapillantást vessen. Az öreg ezredes készséggel elfogadta a megbizást s meg fog jelenni az ünnepélyen. Horváth Ignácz megjelenése és beszéde főleg a fiatalabb nemzedékre lesz nagy hatással. Az öreg ezredes 87 éves. Szemevilágát elveszitette. Magatartása azonban ma is fejedelmi és imponáló, hangja érczes és dörgő. A holnapi ünnepély alkalmával sokan kivánják látni és hallani a székelyek öreg parancsnokát.

— **A miniszter köszönete** Brandt József dr.-nak. Brandt József dr. nem csak nagy tudásával, hanem anyagi áldozattal is előmozditani igyekszik a kolozsvári egyetemen az orvosi tudományok fejlődését. Erről szól a hivatalos lap alábbi hire: A vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Brandt József kolozsvári ny. r. egyetemi tanárnak, a kolozsvári egyetem sebészeti kórodáján egy uj mütőnövendék állás rendszeritésére 1000 forint tőkével tett alapitványért köszönetét nyilvánitotta.

— **Lóversenyek.** Holnap lesznek az utolsó lóversenyek Zsukon. A három verseny-nap közül, talán a holnapi lesz a legérdekesebb. A különvonat holnap is 12 óra 15 perczkor indul Kolozsvárról.

Ujházi Ede Shylokját, mint karrakaturának? Vagy talán a Gyenes László Shylok-ja elfogadható-e? Nem. Ez is csak talmi Schylok, mint a többi; ha valamivel sikerültebb is.

Mert nehogy azt higyje valaki, hogy Shylok közönséges jellemszerep. Nem. Azokat a jellemvonásokat, melyekből a brittszellemóriás ezt az alakot megcsinálta, csak egy tragikus tudja hiven feltüntetni. Egy tragikus, kiben vulkanikus erő, szenvedély van nagy érzések tolmácsolására. Shylok ép ugy tragikus alak, mint III. Richárd. Ezért tartják legjobbnak Irwing Shylokját. De azért nem sikerül ám minden tragikusnak Shylok szerepe. Lehet, hogy azért nem játszotta az öreg Salvini sem, mert nem érzett kedvet hozzá. A fiatal Salvini játszta és el lehet mondani, hogy ez leggyöngébb minden alakitása között. Talán azért, mert ennél a szerepénél nem állott előtte atyja mintaképe? — Vagy mert nem ragaszkodott szorosan a Shakspere alkotásához, megcsonkitotta több helyt, toldott hozzá és több szerencsétlen változtatást tett rajta. Nem lehet tudni. Elég az hozzá, hogy nem volt jó. És lám, a nem tragikus Zacconi és Novellisem játszák ezt a szerepet, mert érzik, hogy nem sikerülne, — pedig első pillanatra azt hinné az ember, hogy épen nekik való.

Most tehát érthető, miért tartjuk érdekesnek, hogy Kovács Gyula fogja játszani Shylok-ot. Végre egy magyar tragikus, ki erre vállalkozik. Kovács Gyula a Shakspere müveiben levő összes valamirevaló szerepeket végigjátszotta s csak későre kap kedvet Shylokra. És pedig ő ugy akarja, hogy a szerepet a maga egészében játsza el, — a mint Shakspere megalkotta. Nem töröl, nem told: meg akarja játszani Shakspere Shylokját. Erre a nagy feladatra már hetek óta készül s valószinüleg még e hónapban látni fogjuk. Vajjon milyen lesz az eredmény és a hatás? Nem tudjuk, de mindenesetre nagy érdeklődéssel várjuk.

Tövisek és narancsvirágok.

„Az anya büne“ szerzőjétől.

Az „Ellenzék“ részére forditotta: **AMICA.**

XL.

(Folytatás.) (61)

— Én eléggé szerettem, hogy az által az ő részéről minden hiányt pótoljunk — volt a válasz. Igazat mond ez a levél?

— Igen, amennyiben irtam az ügyvédeknek és valami nevetséges tévedésből a választ hozzá vitték. Te tudtad, hogy én irni fogok, megmondtam neked.

Igen, de nem igy. Én azt gondoltam, hogy te meggyőződést kivántál szerezni arról, hogy házasságomban nincsen e valami hiba. Azt hiszed, hogy én oly kevéssé vagyok érdemes a férfi névre, hogy egy asszony becsületéről oly könnyen gondolkozzam? Feleségem az egész világon; szerelmem, gondoskodásom és érdekeim vele kezdődnek és vele végződnek.

Az anyám életében ez a legvégzetesebb tévedés, a mit csinált.

Ha szivesen fogadtad volna őtet, midőn ide hoztam, ha nyájas, kiméletes és gyöngéd lettél volna hozzá, örök hálára köteleztél volna; de igy örök szemrehányásomat birod. Segitségemre lehettél volna, hogy a legboldogabb férfi legyek e földön, és viselkedésed által a legszerencsétlenebbé tettél. Azt gondolod, hogy képes volna engemet valami e földön arra birni, hogy Violát kevésbbé szeressem — vagy eltudjon választani tőle?

— Ő nem sok kivánságot mutatott a veled maradásra; ugyancsak sietett felhasználni ezt az ügyet, hogy elhagyhasson téged.

— Az egész az anyám hibája — válaszolá Randal.

A szemre hányások hiában valók, de néhányra reá szolgáltak. Figyelmeztetni kivánlak, hogy az országban talán egy anyának sem volt oly korlátlan hatalma, mint neked. Jó fiad voltam; minden kivánságodat teljesitettem. Minden birtokom és jövedelmem a tiéd volt; azt tetted, ami neked tetszett. Házam a tiéd volt, és jelenlétedet mindig szivesen fogadtam. Midőn valami kivánságot fejeztél ki előttem, siettem azt teljesiteni. És az a jutalmam — elüldözted a feleségemet tőlem.

— Ismételem, hogy ő nagyon készségesnek mutatta magát a menetelre, — mondá az anyja. Az első ürügyet felhasználta. Egy férfinak sem volna szabad a saját légkörén kivül házasodni; ez olyan tévedés, mit előbb vagy utóbb helyre kell hozni. Sajnálom, hogy életedet az a büszke, akaratos, paraszt leány tönkre teszi.

Randal merően nézett rá.

— Anyám, te elmontad a mondókádat; most hallgass meg engem. Te elüzted a feleségemet tőlem. Én is elmegyek, és nem nézek addig az arczodra, mig meg nem találtam őtet.

A büszke arcz elhalványult egy kissé, különös szomoru kifejezés jött a szép szemekbe.

— Te őrültté tettél; kétségbe ejtettél. Megraboltad az életemet attól, ami abban a legjobb és legnemesebb volt; elvetted legfőbb kincsemet, a többivel tehetsz, amit akarsz.

Nem jövök vissza Ryverswelbe, nem nézek ismét az arczodra, mig a feleségemet meg nem találtam; és, ha sohasem találom meg, ez a végbucsunk.

Lady Ryvers zavarodott arczczal állott fel. Nem tudott a fiától, a kit jobban szeretett a saját életénél — igy elválni.

— Randal — mondá — gondold meg ezt a dolgot jobban; te nem hagyhatsz el igy engemet.

— Nem tudnék itt maradni. Anyám, soha sem tudnék reád nézni, tudva, hogy a feleségemmel mit csináltál. Elhagylak most, rögtön, és Ryverswel tedd a mit akarsz. Nem tudnék itt maradni hol megszoktam őtet látni; a bánat eleméasztené a szivemet. Mondj mentségül a mit akarsz, az egész igazságot, ha tetszik — az volna a legjobb, a legeslegjobb, sem az otthonom, sem a testvéreim, sem te, nem láttok addig, mig Violámat meg nem találom. Ezt igy mondd meg nekik.

A büszke alak reszketett, a büszke arcz idegesen vonaglott.

— Randal — kiáltá parancsolólag, megtiltom, hogy elmenj! Te tartozol irántam annyi tisztelettel és engedelmességgel, mi az anyát a fiától megilleti és parancsolom, hogy maradj itten.

— Te, mint anya nem teljesitetted a kötelességeidet; tehát meg kell bocsátanod, ha viszont én sem teljesitem az enyémet.

Az anya egy lépéssel közelebb ment hozzá!

— Randal, — mondá majdnem esdeklő hangon. Randal, ha elhalgysz, csókolj meg mielőtt elmennél.

Randal a büszke, de ő érte ellágyuló arczra nézett.

— Nem tehetem — válaszolá, — nem tehetem. Ugy érzem, mintha megölted volna a feleségemet.

Ezután nem szólott az anya többet. A fia kiment a szobából, és ő ugy érezte, mintha az ő életének a jobb része vele ment volna.

Nem azért, mintha Violát kevésbbé gyülölte volna, de a fiát szerette jobban. Oh, olyan jó egyetértésben éltek, és annyira szerették egymást. Ő mindig azt gondolta, hogy nincs több olyan fiu a világon, és Randal hogy nincs több olyan anya; és ime mostan ez a leány a szép arczával, és büszke akaratos szemekkel, közibük jött.

Ő nem megy el, mondá magában — ő, a ki soha sem volt ily hideg hozzám, nem hagy el engemet.

Órákig ült ott csendesen; sokkal nagyobb volt a büszkesége, minthogy a fia felkeresésére menjen, vagy arra inditsa, hogy kérje ötet, de különben is, ő érezte, hogy haszztalan tenné azt. Csendesen ült, és a szivét, büszkesége daczára, különféle szenvedélyek gyötörték, szeretet a fia iránt, bánkodás elveszitése felett, és gyülölet Viola iránt, a ki közibük jött. Egyszer azt gondolta, hogy az ő szobáiba vezető folyosón a fia lépteit hallotta. Szive gyorsabban dobogott.

Ő, szivének a bálványa, vissza jött — vissza jött hozzá, megmondani, hogy nem hagyja el őtet, hogy az uj szeretet mehet, de a réginek maradni kell.

De a lépések tovább mentek, és az ő édes álma csak nagyon rövid ideig tartott. Későbben egy kocsi zörgését hallotta, a mint a házat gyorsan elhagyta; és ekkor tudta, hogy a fia elment, és csudálkozott, hogy mikor fogja annak az arczát látni.

— Az én gyermekeim nem bizonyultak igazi áldásnak, mondá magában. Margit jól ment férjhez és természetes, hogy ő a legboldogabb.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

Menettérti vasuti jegyek ára, melyek egyuttal menettérti álló jegyek is:

I. oszt. menettérti jegy	2 frt	— kr.
II. „ „ „	1 frt	50 kr.
III. „ „ „	1 frt	— kr.

*

A Falka Vadász Társulat ez uton is figyelmezteti a totalisateurnél játszó közönséget, hogy elszakitott jegyeket a totalisateur szabályzat 12. §. értelmében nem fizethet ki, sem elveszitett jegyek iránti keresetnek helyet nem adhat. Ezért a játszó közönségnek saját érdekében áll, hogy tét-jegyeit a birósági döntvény kijelentése előtt ne szakitsa el

— **A közokt. miniszter elismerése.** Wlassics Gyula dr., vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter megyénk közszeretetben álló királyi tanfelügyelőjével, Kozma Ferencz, kir. tanácsossal szemben, a mult tanévben, az iskolalátogatások körül kifejtett ügybuzgalmáért és az elért sikeres eredményeért elismerését fejezte ki.

— **Asszonyok és a vásárcsarnok.** Nagyvárad városában is most készülnek vásárcsarnokot létesiteni. Az egyik nagyváradi ujság megszólaltatta az asszonyokat, mint a kik legilletékesebbek elbirálni egy ilyen intézmény gyakorlati létesitésének a szükségét. A lap ezen vélemények előtt megnyitotta hasábjait, nap nap után nyilatkoznak a nagyváradi előkelő asszonyok e nevezetes kérdésről, melyet valószinüleg Kolozsvárt is nemsokára komolyan és gyorsan megvalósitandó feladattá fog érlelni a közszükség. A nagyváradi asszonyok még eddig kivétel nélkül a vásárcsarnok létesitése mellett nyilatkoztak és igen sok és komoly érvekkel bizonyitják ez intézmény szükségességét. Az egyik nő pláné arra ösztönzi a társait, hogy a nők vegyék körül férjeiket, hogy a törvényhatósági bizottság közgyülésén határozzák el a vásárcsarnok létesitését még pedig mentől előbb. Mi nem szavaztattuk ugyan meg a kolozsvári asszonyokat, de jól tudjuk, hogy valamenynyien ez intézmény létesitésének szükségességéről vannak meggyőződve. Abban a hitben, hogy ha az asszonyok akczióba lépnek, gyorsabban sikerül a dolog, e helyen megkérünk minden kolozsvári asszonyt, tegye magáévá az ügyet, minden módját használja fel annak, hogy a férfiakat s különösen a törvényhatósági bizottság tagjait igyekezzenek rábirni, hogy ez intézmény létesitését igyekezzenek mihamarabb keresztül vinni. Addig is mig az asszonyok ezt a bizonyára sikerrel biztató akciót megkezdenék — a mi hisszük, gyorsan megtörténik — viszont az erősebb nemhez intézzük azt a kérést, hogy az asszonyok ez irányban meginditandó akciójának ne szegüljenek ellen, hanem velök együtt vegyék kezökre a dolgot s akkor ezen nagyjelentőségü intézmény áldásait nem sokára élvezni fogják.

— **Szakosztályok ülése.** A városi törvényhatósági bizottság jog és pénzügyi szakosztálya tegnap délután együttes ülést tartottak a városházán. Az ülést Szvacsina polgármester vezette. A bizottság nem hivatalnok tagjai közül csak haton jelentek meg a szakosztályok ülésén, mely csendesen folyt le. A költségvetési előirányzatot azonban nem vették még tárgyalás alá a szakosztályok. Ennek tényálására szavazodott.

— **Társas estély** lesz vasárnap este az Óvárban levő Komló féle, Csermák vendéglőnek, külön termében. Az estélyre az Székelye Muzeum ünnep rendezősége a rendes látogatókat s azok ismerőseit s mindazokat, kik a nagy idők emlékei iránt kegylettel vannak, szivesen látja.

— **Iskola-épités.** Kolozsvár város 3-ik községi elemi népiskolája részére, melyet a Nagy-utczai volt iskola épületnek a róm. kath. egyházközségnek átengedésekor, a Pap-utczában ezelőtt 6 esztendővel bérházban helyezett el, ez év nyarán hazánk ezeréves fennállásának emlékére a mostani helyiség szomszédságában, 60.000 frt. költséggel diszes épületet emeltek, melybe az iskola e hó végével beköltözik s felavatása is mielőbb megtörténik.

— **A kolozsvári honvédegylet vendége.** Messze Székelyországból sőt annak is a tulsó végéről Kézdi-Vásárhelyről érkezett meg az öreg Jakabos Ágoston, a [...]kánbelöli honvédegylet volt alelnöke, 48–49-es öreg honvéd. Eljött, hogy a vasárnapi ünnepélyen jelen legyen. Székely földön nem csinál senki, semmit. Az öregek már elerőtlenedtek, a fiuk tartozkodóbbak, mint apáik voltak. Pedig most nincs harczra hivó szózat, csupán egy kegyeletes tény. Mégis tartanak Ausztriától. Pedig ősi jogaiból a magyar nemzet most épen az által vivhatna ki valamint, ha most, midőn a jog és az erkölcsi erő, a bomladozó Ausztriával szemben az ő részén van, dokumentálja azt, hogy megbecsüli multját, kegyeletben tartja a nagy napok emlékeit, megünnepli elődeinek hősi tényeit.

— **Agitátorok pere.** Ügyfeleinek személyiségénél fogva érdekes perben történt meg ma d. e. a perfelvétel a kolozsvári törvényszék pertárában. Két román nemzetiségi agitátor került szembe egymással mint felperes és alperes. Felperesül Bredicean Cinolán, lugosi ügyvéd, a délvidéki románság egyik politikai vezére jelentkezett, mig az alperes szerepe Coroian Gyulának, az erdélyi románság egyik vezérének jutott. A per tárgyát 600 frt képezi. Ezt Bredicean azon az alapon követeli Coroiantól, hogy ez utóbbit — mint keresetében irja — megbizta valami részvények eladásával, de Coroian a részvények eladásából befolyó 900 frtból csak 300 at számolt el, a mennyiben azt egy Brediceant terhelő pénzbirság törlesztésére forditotta, de a fennmaradó 600 frtot magánál tartotta. (A Coroian által kifizetett birság valószinüen a Memorandum-perben rá valott Brediceanra, a ki a jelzett perben védője volt egyik vádlottnak.) Coroian még nem felelt a keresetre. A felperest a perben Isacu Aurél, alperest Man Canius helybeli román ügyvédek képviselik.

— **Kinevezés.** Az igazságügyiminiszter dr. J e n e y Aladár kolozsvári törvényszéki aljegyzőt a kolozsvári törvényszékhez jegyzővé, Nagy Kálmán budapesti V. kerületi járásbirósági joggyakornokot a székelyudvarhelyi törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Az „Erdélyi bank és takarékpénzár részvénytársaság.“** folyó hó 11-én tartotta meg havi rendes ülését gróf Koruis Victor elnöklete alatt. Jelen voltak az igazgató tanács részéről: Báró Feilitzehk Arthur alelnök, Báró Bánffy Ernő Gróf Béldi Ákos, Deáky Albert, Gaál Elek gróf Koruis Károly Dr. Kiss Mór, Merza Lajos Báró Wesselényi Béla Az igazgatósság részéről költői gróf Teleki László elnök Hirschfeld Sándor, Szekula Ákos, a felügyelő bizottság részéről Losonczy János és Leudvay Emil vezérigazgató, Vezérigazgató Leudvay Emil előterjesztette a szeptember hóról szóló üzleti jelentést — melynek bevezetéseül, utalva az erdélyrészi gazdasági és kereskedesmi viszonyokra, behatóan ismertette a pénzintézetnek azon missiószerü müködését, melylyel a termelés és közforgalom emelésében már is jelentékeny eredményeket ért el. Jelentésében — midön jelezte a betétállagnak nagy mérvü emelkedését — ugyan akkor kimutatta a váltóleszámitolás és az értékpapirüzletnek folytonos egészséges fejlődését is. A számadatoknak kedvező eredményéből azon örvendetes jelenséget és reményt fejezte ki, hogy a pénzintézet napról-napra fejlödig és közelebb ér ahhoz, hogy a közérdek szolgálatában kitüzött üdvös céljainak teljesen megfelelhessen.

— **Fiatal emberek** uriházhoz telyes ellátásra fölvétatnak, ugy szinte kosztre is külmonostor utcza 54 szám.

SZINHÁZ.

Heti müsor.

Hétfő: Nebántsvirág.
Kedd: Kuktakisasszony.
Szerda: Behém-világ.
Csütörtök: Bohém-világ.
Péntek: Bajazzók. Szenes legény.
Szombat: Bajazzók. Szenes legény.
Vasárnap: D. u. Diplomás kisaszonyok.
Este Felhő Klári.

*

Mai előadás. Élvezetes estéje lesz azoknak, kik ma este szinházba mennek. „Lecouvreur Adrienne“ kerül szinre, a czimszerepben F á y Szerénával. Az előadás érdekességét emelni fogja, hogy a müvésznő teljesen korhü és valósággal pazar toalettekben fogja játszani ezt a szerepet, azokban a toalettekben, melyekben Bécsben játszta pár évvel ezelőtt. A mai előadást D i t r ó i Mór a Vigszinház igazgatója és dr. Szécsi Ferencz a Vigszinház dramaturgja is végig fogja nézni.

*

Klenovics Györött Klenovics György, a kolozsvári szinház tavalyi hősszerelmese jelenleg a győri szinháznál müködik. A rokonszenves szinész, kinek nem egy sikeréről számoltunk be mi is ittléte alkalmával, szerdán „O t h e l l o“-t játszta, s a mint egyik ottani lapból olvassuk, átgondolt és erőteljes átalakitásával igen szép sikert aratott. A közönség öt nagyon sokszor szólitotta a lámpák elé.

*

Ujházy visszatér. A nemzeti szinház bolygó hollandijáról ujabban azt olvastuk, hogy valószinüleg visszatér a Nemzeti Szinházba. Okosan teszi, mert nem jó ilyen előhaladott korban daczolni azzal a müvészettel, mely késő vénségeig nyugalmas életet biztosit neki. A visszatérést Ujházy kollegái siettetik. A Nemzeti Szinház tagjai Bercsényi kezdeményezésére az összes tagok által aláirt levelet küldtek U j h á z y Edének, arra kérve öt, térjen vissza annak az intézetnek a kebelébe, melynek mindenkor egyik legnagyobb disze volt. Keglevich intendáns közbenjárásának máris sikerült az ellentétek legnagyobb részét kiegyenliteni, ugy, hogy Ujházynak a Nemzeti Szinházhoz való visszatérése most már szinte biztosan várható.

*

Uj eredeti darabok. A Magyar Szinház igazgatósága előadásra elfogadta Szomaházy Istvánnak „Az egérfogó“ czimü egyfelvonásos vigjátékát és Latzkó Adornak „Tiz év“ czimü egyfelvonásos dramolettjét. E két darab Makai Emilnek már régebben elfogadott „Robinzonok“ czimü egyfelvonásosával együtt legközelebb egy estén kerül bemutatóra.

*

„Cyrano de Bergarac“ megbukott. Bécsi lapokból olvassuk, hogy Rostand hires darabja, mely már a 200-dik előadást megérte Párisban egy év alatt, Bécsben a Burgszinházban megbukott. Ez a hir különben arra enged következtetni, hogy a darab Budapesnagy sikert fog aratni.

*

Odry Lehel Aradon. Az aradi szinház igazgatója, Leszkay András szerződtette társulatához O d r y Lehelt, az opera egykori tagját.

*

Debreczenben nem számit . . . Érdekes dolgot olvasunk egyik debreczeni lapban. Erkel „Hunyadi László“ czimü operájának előadása alkalmából következőket irja egyik odavaló lap:

„A zenekar is megállta a helyét, csak a nyitányban lehetett észrevenni némi ingadozást, de hát ez D e b r e c z e n b e n n e m s z á m i t, mert a közönség, mig a függöny fel nem gördül, nem igen figyeli meg a zenekart.“

Kommentár nem kell hozzá.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

A párisi sztrájk.

Páris, okt. 14.

Guimbert, a francziaországi gőzmozdonyvezetők és fütők általános szövetségének elnöke, felhivást intézett a mozdonyvezetőkhöz és fütőkhöz, a melyben a vasuti alkalmazottak szindikátusa által elhatározott sztrájk ellen mint hazaárulás ellen tiltakozik és a mozdonyvezetőket és fütőket felszólitja, hogy bizva a törvények erejében és hiven teljesitve kötelességeiket maradjanak meg helyükön.

Ma reggel a munkástőzsdén néhány gyülés volt; de az ezeken a gyüléseken résztvevő munkások száma egyre csökken. Ujabban ismét a vasuti alkalmazottak szindikátusának néhány tagjánál tartottak házmotozást. A guerardi szindikátusnál állitólag néhány iratot koboztak el.

Majdnem valamennyi földmunkás ismét munkába állott. A külömböző vasutvonalakon a szolgálat rendesen folyik. A vasuttársaságok nem érkeznek a személyzet tekintetében hiányt és igen csekély azoknak az alkalmazottaknak a száma, a kik nem jelentek meg a szolgálattételre, ezeknek nagyrésze is betegség miatt nem jelenhetett meg. A vidékről érkező táviratok katonai intézkedések tételét jelentik és megjegyzik, hogy munkaerőben nincs hiány.

Kereskedők kongresszusa.

Bpest, okt. 15.

Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter a Szegeden tartandó második kereskedelmi kongresszushoz leiratot intézett, melyben üdvözölve a kongresszus tagjait, sok sikert kiván munkájokhoz. Egyben sajnálatát fejezi ki, hogy más irányu elfoglaltsága miatt a kongresszuson személyesen részt nem vehet. A minisztert a kongresszuson Schmidt József államtitkár fogja képviselni.

Apponyi beszámolója.

Budapest, okt. 15.

Apponyi Albert gróf beszámolójának megtartása alkalmából pártja köréből vasárnap reggel elkisérik Szászberénybe Horánszky Nándor, Hodossy Imre, Hock János, Makfalvay Géza, Bernáth Béla, Biró Lajos és Bolgár Ferencz képviselők, a kikben 1—2-en a függetlenségi párt tagjai közül is csatlakozni fognak. A beszámoló iránt politikai körökben annál nagyobb az érdeklődés, mivel a nemzeti párt vezére ez alkalommal praeczizirozni fogja a kormány eljárásával és javaslataival szemben pártja részéről elfoglalandó álláspontot, mely lényeges lefolyással lesz a függetlenségi párt végleges elhatározására is, melyet e párt hétfői értekezletén fog megállapitani.

A pékek mozgalma.

Bpest, okt. 15.

A pékek, minthogy tegnapra bejelentett gyüléseket a letartóztatások miatt csak öt ember jelenlétében tarthatták meg, mára — szombatra ismét gyülést jelentettek be ugyanabban az Örömvölgy-utczai helyiségben. A pékek mozgositják az ó-budai és ujpesti pékeket is, a kikhez tegnap többen kimentek, hogy a gyülésen való részvételre rá birják őket.

Katonai-összeesküvés Párisban.

Budapest, okt. 15.

A párisi nagy katonai összeesküvésről ma a következő részletekről érkeztek távirati tudósitások.

Vasárnap reggel kellett volna az összeesküvés tervét végrehajtani; mert ekkor kellett volna Chanvine hadügyminiszternek vidékre utaznia, hogy a kormányt képviselje egy emlékoszlop leleplezési ünnepélyén.

Az összeesküvők tudva előra a hadügyminiszter távozását a vidékre, utánna jártak, hogy a hadügyminiszter távolléte alatt, kire fog bizatni a hadügyminiszterium vezetése.

S midőn egész biztossággal értésükre jutott, hogy a hadügyminisztert távollétében Renouard, Boisdeffre tábornok, volt vezérkari főnök bizalmassa fogja helyettesiteni, készen voltak tervükkel.

Céljuk az volt, hogy mivel a strájk miatt 25,000 katonával több van Párisban, mint máskor és a katonaság folytonos érintkezésben van a sztrájk miatt a munkásokkal, utczai **zavnrgást idéztetnek elő mesterségesen felbérelt emberekkel**, hogy a katonaságnak legyen oka közbelépni. Továbbá embereket fogadtak fel, kiknek az lett volna feladatuk, hogy a zavargó tömegnek azt tanitsátok, hogy **„le Francziaországgal, le a katonasággal, éljen a forradalom“** kiabálják.

Ha ez sikerült volna, az összeesküvők azt gondolták, hogy a kormánynak ekkor **ostromállapotot** kellett volna kihirdetnie.

S ekkor céljukat elérték volna, mert a hatalom kezükben lévén, épen azt csinálhatták volna, a mi tetszik.

Tervük az volt, hogy legalább 50 politikust elfognak, a kik rájuk nézve kényelmetlenek voltak.

A kormánynak minderről régen tudomása volt. Tudta, hogy Boidoffra, Pellien és Zurlinden tábornokok, kik a Dreyfuss-perben annyira kitették magukat, Versaillesben a jezsuitarend főnökénél már rég idő óta titkos konferenciákat tartanak. Arról is értesültek Brüsselből, hogy ezen urak első Nápoleon Viktor érdekében dolgoztak s különösen a Dreyfuss-ügy miatt akartak boszut állani a mostani kormányon. Egyelőre az volt a tervük, hogy a köztársasági elnökséget érintetlenül hagyják, mert féltek egyszerre mindent romba dönteni.

Brisson miniszterelnök ma hosszu ideig tanácskozott minisztertársaival.

Kivánságára a hadügyminister nem utazik el a leleplezési ünnepélyre.

A holnapi minisztertanács fog foglalkozni a kompromittált tábornok bünös ügyével.

Páris városa nyugodt.

Daczára, hogy mindenütt az összeesküvést tárgyalják, a hangulat nem izgatott.

A Jour czimü lap egyik munkatársa a belügyminiszteriumban tudakozódott az összeesküvésről, de ott azt felelték, hogy nem mondhatnak semmit, mig a miniszterelnök nem ad utasitást.

A Jour hozzáteszi, hogy Brisson miniszterelnök kezében van Boisdoffre tábornoknak egy Pellieuxhoz irt levele, melyben többek között ezen mondat is előfordul:

Készüljünk szombat éjjelre.

Feltünőnek tartják, hogy a párisi térparancsnokság minden utczai állomást katonasággal megszállott és a vidéki nagyobb városokban is mindenütt konczentrálták e katonaságot.

Egy más versió szerint, az orleánsi herczeg is nagy tevékenységet fejtett ki az utóbbi időben.

A franczia kormány számára adatot gyüjtött az orleánsi herczegnek legutóbbi franczia területen való tartózkodásáról.

A Petite Publique czimü lap szerint Faure elnök is **bünrészes. Tudott az összeesküvésről.**

Összeesküvés hirének hatása.

Páris, okt. 15.

A Havas ügynökség jelenti:

A katonai összeesküvés hire politikai körökben nem keltett mélyebb hatást.

Azt hiszik, hogy néhány Dreyfus párti ujságiró tanácsolta Brissonnak, hogy kisérjen figyelemmel bizonyos lapokat, melyeknek loyalitása gyanus.

A belügyminiszter hallgatását az állitólagos összeesküvésről azzal magyarázzák, hogy oktalanság volna a hiresztelést megczáfolni.

A párisi reviziót ellenző lapok merő misztifikácziónak nevezik az összeesküvésre vonatkozó közleményeket.

Ellenben azok a lapok, melyek hirt adtak az összeesküvésről, fenntartják értesülésük hitelességét.

Páris, okt. 15.

A „Kölnischer Zeitung“-nak jelentik, hogy Clemenceaunak az Auroreban közzétett szenzácziós leleplezései Boisdeffre tábornoknak az Esterházy ügyben való magatartásáról, a kormány tudtával jelentek meg.

A király Budapesten.

Budapest, okt. 15.

Ferencz József király Budapestre ma megérkezett. Az uralkodót a főpolgármester s a hatóságok fogadták. A király Budapestről Gödöllőre megy.

Országgyülés.

Bpest, okt. 15.

A kédviselőház mai ülésén Láng Lajos elnökölt.

Pulszky Agost ezután beterjesztette a pénzügyi bizottság jelentését az indemnytásról.

Polonyi Géza kifogásolja, hogy a javaslatot tegnap délután a pénzügyi bizottság ülésén keresztül forszirozták s a képviselőket csak ma értesitették róla.

Határozottan a Ház szabályokba ütközik, hogy Pulszky terjessze be, holott Hegedüs Sándor az előadója.

Inditványozza, hogy a javaslatot utasitsák vissza a pénzügyi bizottsághoz.

Pulszky konstatálja, hogy a pénzügyi bizottság tagjai birtak tudomással az ülésről.

Nagy zaj. Hát a kik nem voltak ott? kiáltják balról. Tomcsányi, Gullner Gyula nem voltak ott.

Pulszky tovább akar beszélni, de egyszerre csak felhangzik az ellenzéki oldalon, **nem** hallgatjuk.

A jobboldalról, halljuk, halljuk.

Hentaller, Polónyi közbekiáltanak, hogy Pulszkynak nincs joga beszélni.

A zaj mind jobban növekszik. Pulszky egyetlen szava sem hallható. Mindegyre erősebb lesz e felkiáltás:

Hol az előadó?

Elnök folyton csenget, de hiába, mert a lárma mind növekedik s Pulszky tehetetlenül áll az előadói katédrán.

A zaj már tovább egy félórája tart s csak akkor szünik meg, midőn Pulszky az ellenzék gunyos nevetése közben oda hagyja az előadói széket.

Holló Lajos szólal fel rögtön Pulszky visszavonulása után s ő is pártolja Polónyi inditványát.

Széll Kálmán, a pénzügyi bizottság elnöke kijelenti, kogy harmincz éves gyakorlat van arra, hogy az előadót helyettesiteni lehet.

Szó sincs tehát a házszabályok megsértéséről. Kéri a bizottság jelentésének tudomásul vételét.

Hegedüs Sándor ki időközben megjelent, kimagyarázza, hogy egyházi ügyekben kellett távol lennie.

Ezután nagyon hangos vita keletkezett, melyben Ivánka Oszkár, Szőcs Pál és mások vettek részt.

Ivánka Oszkárt az elnök rendreutasitotta, mert a jobboldal eljárását komédiának mondta. Végre abban állapodott meg a Ház, nogy a Polónyi inditványa felett hétfőn fognak dönteni névszerinti szavazással. Ezután megválasztották az Erzsébet szobor bizottságot.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

„KEGYELET“
temetkezési intézet
Kolozsvárt, B.-közép u. 10. (a tiszt. Minorita társház alatt).
Uj hazai felszerelés. Szolid és pontos szolgálat. Legolcsóbb árak.
Telefon 402. 401.
(12—50)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

Bécsi utamból hazatérve van szerencsém a nagyérdemü közönség figyelmét felhivni a legujabb mintákkal gazdagon felszerelt

előnyomdám-ra.

Rendkivüli nagy választék mindennemü virágos **Monogrammokból** külömbféle nagyságban, **Girlandok, Csokrok** és egyéb diszitések gazdag választékban és izléses összeállitásban a legkényesebb izlésnek is megfelelően, személyes vezetésem alatt — az árak a lehető legjutányosabbak.

Vidéki megrendelések jutányosan és gyorsan!

Szives lásogatást kér

Müller Józsefné,
Belmagyar utcza 35.

778. 3—3

HORVÁTH BOLDIZSÁR

ELSŐ ERDELYI CZIMBALOM-KESZITŐ

Kőmálalja-utcza 11. szám, Kolozsvárt.

Több kiállitáson nyert kitüntetést.

1878 Békés-Csabán arany oklevél
1883 Gyulán bronz érem.
1887 Deésen bronz érem.

1881 Debreczen bronzérem és állami jutalomdij
1888 Kolozsvár közreműködési köszönő okmány és jutalomdij.

Van szerencsém felhivni a nagyérdemü müértő közönség becses figyelmét, 18-ik éve küzdésem és szorgalmam által abba a helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok bármiféle czimbalmot készíteni.

Fenéknélküli saját találmányom, melynek hangja szakértők előtt elismerést nyert, finom dallamos és csengő hangjáért. Készitek nép-zenekarba is **60** frttól **80** forintig. — Javitásokat ugy helyben mint vidéken, pontosan elkészitek.

Jelenleg készlet czimbalmaimat ajánlom **30** frttól **200** frtig.
Saját készitményeim fonott (Bassus) hurjaimat **15** krtól **20** krig.
Ugyszintén izléses czimbalomverő fáimat különböző fákból 1—2 frtig.
Alázatosan kérve a nagyérdemü müértő közönség becses pártolását

Kész tisztelettel

659. 5—8 **HORVÁTH BOLDIZSÁR.**

Vizvezeték és csatornázási vállalat!

Andrásofszky Efraim és társai

Kolozsvárt, Külmagyar-utcza 1. sz.

Elvállalunk:

mindennemü **vizvezetéki- és csatornázási** munkálatokat, kifogástalan minőségü anyagból, szolid kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett!

Költségvetéseket díjtalanul készitünk!!

767. 4—0.

Sz. 1144—1898. 793. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhirré teszi — hogy a Kolozsvár városi kir. járásbiróság 1898 évi P. V. I. 163/3 számu végzése következtében Márkus János ügyvéd által képviselt Balázs Dénes és neje javára Keresztszeghy Andor ellen 58 frt 95 kr. s jár. erejéig 1898. évi julius hó 1. foganatositott kiel. végrehajtás utján felülfoglalt és 1463 forintra becsült következő ingóságok u m. zongora és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. jbiróság 1898 évi V. II. 160/2. számu végzése folytán 58 frt 95 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi április hó 25. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 14 forint 53 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Kolozsvárt — Széchenyi-téren alperes lakásán leendő eszközlésére **1898 évi Október hó 17. napjának d. e. 9 órája** hatatáridőül kitüzetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, — szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1898. évi okt. hó 3. napján.

Pap Jenő,
kir. bir. vhajtó.

PANNONIA SZÁLLODA

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 7.

Ezennel bátorkodom 30 év óta fennálló és a legjobb hirnévnek örvendő szállodámat igen tisztelt vendégeim, barátaim és a nagyérdemü utazó közönség szives emlékezetébe idézni, mely a város közepén, közvetlen a nemzeti szinház mellett, a villamos vasut mentén fekszik és mely az ujabb kor igényeinek megfelelőleg a legnagyobb kényelemmel van berendezve, kizárólag villanyos világitással, villamos személyfelhuzóval, olvasó- és társalgó termeivel és fürdőivel, minden megkivánható kényelmet nyujt.

Egyidejüleg van szerencsém ezennel tudomásul hozni, hogy az ezideig bérbeadva volt szálloda-éttermi és kávéház vezetését saját kezelésem alá vettem s azokat személyesen fogom vezetni, az összes helyiségeket a legdiszesebben és legczélszerűbben átalakittattam, ugy, hogy most már lakodalmak, társas ebédek, vacsorák és egyéb ünnepélyek megtartására kisebb és nagyobb legizlésesebben berendezett és teljesen elkülönitett helyiségek állanak rendelkezésre.

Valamint eddigelé főtörekvésem oda irányult, hogy igen tisztelt vendégeimet minden tekintetben tökéletesen kielégitsem, ugy továbbra is mindent elfogok követni, hogy bármely kivánságnak tőlem lehetőleg eleget tehessek.

Fentiekből kifolyólag bátorkodom helyiségeimet becses figyelmébe ajánlani s minél gyakoribb látogatását kérve — maradtam kiváló tisztelettel

Glück Frigyes,
a Pannonia-szálloda tulajdonosa.

792. 1—3.

Torda-Aranyosmegyében

egy jó vidéki nagyközségben temetkezési felszereléssel ellátott

kézmü-áru üzlet

családi viszonyok miatt kedvező feltételek mellett szabadkézből **eladó.**

Bővebb felvilágositást nyujt e lap kiadóhivatala. 771. 3—5.

Legnagyobb nyeremény

a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
15650	á 170, 130, 100, 80, 40	

50,000 nyer. és jut. összegben. **13.160,000**

melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

760. (4—12.)

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre ujból **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásak.**

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szives mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerü **eredeti árban** és pedig:

egy **egész**	I-ső oszt. eredeti sorsjegyet	6.— frt
egy **fél**	„ „ „ „	3.— frt
egy **negyed**	„ „ „ „	1.50 frt
egy **nyolczad**	„ „ „ „	—.75 frt

küldünk szét **utánvéttel,** vagy **a pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosan történnek és azon mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket mielőbb,** legkésőbb azonban

f. é. október hó 22-ig

hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^SA

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

Budapest, V., Váczi-körut 4|a.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa uraknak Budapest.**

Kérek részemre ..... I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt utánvételezni kérem. postautalványnyal küldöm. A nem tetsző örlendő.

Pontos czim.

.....

.....

.....

.....

DEUTSCH MIKSA

sebészeti müszer, kötszer- és látszerész

Kolozsvárt, Jókai-utcza 13. sz.

Ajánlja orvos-sebészeti müszereit, kötszereit, testegyenesitő gépeit, valódi angol és franczia, továbbá gliczerinnel töltött s egyenletes nyomást gyakorló köldök, sérv- és haskötőit, irrigateurjeit, villanygépeit, első minőségü látszereit, melyekben épen ugy mint mü és végtagokban, valódi franczia női- és férfi óvszerekben, Diána övekben, dusan berendezett raktárt tart.

Elvállalja e szakmába vágó gépek készitését, továbbá mindenféle javitásokat, köszörülést és **nickelezést** gyorsan kifogástalanul és jutányosan eszközöltet. A gépek és árukért pedig felelősséget vállal.

Miután a dr. urak bizalmát birom elég bizonyiték a nagyérdemü közönségnek.

Deutsch Miksa,
végzett orvos sebészeti mü- és kötszerész.

787. 2—6

Udvari András

kocsi-gyártó Kolozsvárt,

Hidfő-utcza „Zöldfa"-vendéglő mellett.

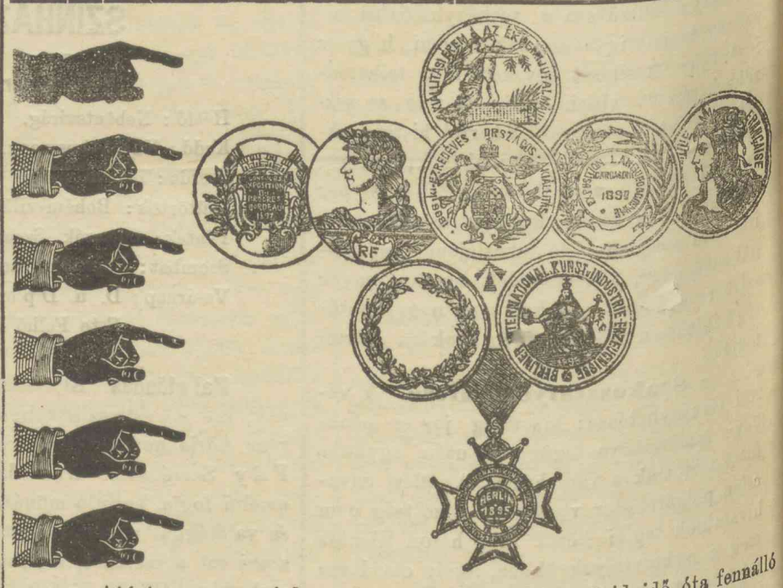

Ajánlom a nagyérdemü közönség figyelmébe rövid idő óta fennálló

kocsigyártó üzletemet,

a melyet most tetemesen megnagyobbitottam és saját **kovács-mühelyivel** rendeztem be, a hol elvállalok mindennemü **kovács, nyerges és fényező-munkákat** szakszerü kivitelben.

Raktáron nagy választékot tartok!

Készitek bárminő **reklám-** vagy **fényüző** kocsikat. Elvem jó és tartós munkát készíteni, lehető szolid árért.

A nagyérdemü közönség további pártfogását kérve tisztelettel

Udvari András,
kocsi-gyártó.

725. 7—0.

NEUMANN M. MÉRTÉK-OSZTÁLYÁBÓL.

BUDAPEST, IV. ker. Muzeum-körut 1. szám. **BÉCS, I. Kärtner-strasse 19.**

Erdélyrészi főtelep Kolozsvár FŐTÉR 14.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a közelgő őszi és téli idényre a legujjabb belföldi valamint Angol és franczia gyártmányu szövetek felülmulhatatlan nagy választékban készletben vannak.

Mühelyemben csakis elsőrendü kipróbált szabászok, valamint ugyanolyan munkások vannak alkalmazva.

691 7—0 A szövetek minőségéért, tartosságáért, valamint a szin valódiságáért teljes felelősséget vállalok.

Nállam készült ruhák mindenkor dijtalanul javittatnak.

NEUMANN M.

Ny. Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.